

1.1. Tìm hiểu chung

- Đoạn trích:
 - Xuất xứ: Được trích từ quyển V, phần Bản kỉ - Kỉ nhà Trần
 - Nội dung của đoạn trích: Viết về thái sư Trần Thủ Độ (1194 -1264), ông là người có công dựng nên nhà Trần, giúp Trần Nhân Tông, Trần Thánh Tông ổn định chính trị, kinh tế đất nước.

1.2. Đọc - hiểu văn bản

a. Giới thiệu thời gian và sự kiện

- Sự kiện: Thái sư từ trần
- Vị trí và công trạng của thái sư: được truy tặng "*Thượng phụ Thái sư Trung Vũ Đại Vương*"

→ Cách giới thiệu: Ngắn gọn, hấp dẫn

b. Bốn câu chuyện có thật về Thái sư

Chuyện xử người hặc tội mình

- Trước hết: ông thừa nhận người hặc tội nói đúng về mình
- Sau đó: Khen thưởng cho anh ta

→ Công minh, thẳng thắn, nghiêm khắc với bản thân → tôn trọng sự thật, độ lượng.

Chuyện bắt tên quân hiệu

- Khi nghe Linh từ quốc mẫu nói: sai bắt tên lính quân hiệu
- Nghe được sự thật: khen ngợi thưởng vàng

→ Chí công vô tư giữ nghiêm phép nước

Chuyện: người xin làm cầu đương

- Ghi tên và địa chỉ người đút lót
- Chặt ngón chân hấn vì chạy chức chạy quyền

→ Răn đe kẻ hay ỷ thế cạnh, nhờ nơi quyền thế để xin chức tước → Liêm khiết, công minh

Chuyện: việc làm tướng của anh trai

- Ông bày tỏ quan điểm: Đặt công việc lên trên hết, việc nhà chỉ là thứ yếu (chống lại việc đưa anh em họ hàng vào nắm giữ chức vụ quan trọng trong triều đình, chỉ chọn những người tài giỏi để giúp nước)

→ Là người luôn đặt việc công lên trên lợi ích cá nhân, gia đình, không tư lợi, gây bè, kéo cánh → Một lòng vì đất nước

⇒ Kết luận: Trần Thủ Độ là người ứng xử khéo léo, tế nhị, nghiêm khắc, không tư lợi, thẳng thắn, cầu thị, độ lượng, công minh, chí công vô tư → những phẩm chất đáng quý

• Tổng kết

- Nội dung
 - Ca ngợi nhân cách của Trần Thủ Độ: không để tình riêng lấn át kỉ cương, phép nước
- Nghệ thuật
 - Viết cô đọng, không miêu tả, phân tích tâm lý mà tính cách nhân vật vẫn được thể hiện sâu sắc.
 - Lời kể khách quan, trung thực
 - Cách kể hấp dẫn bất ngờ

2. Soạn bài Thái sư Trần Thủ Độ

Trần Thủ Độ là một nhân vật lịch sử khá đặc biệt cho nên xung quanh ông có rất nhiều ý kiến đánh giá khác nhau. Đối với nhà Trần, Trần Thủ Độ là người có công đầu. Ông đã đem hết lòng trung thành tận tụy, tài năng và mưu trí của mình để giúp các vua Trần phát triển cơ nghiệp, chống ngoại xâm bảo vệ đất nước. Ngày nay, chúng ta cần có thái độ công bằng và sự phân tích kỹ càng để đánh giá, đề cao phẩm chất chí công vô tư, nghiêm minh, liêm khiết của Thái sư Trần Thủ Độ.